

NOVUM

Muzeum Jindřichohradecka

listopad 2021

VÁNOČNÍ VÝSTAVA BETLÉMY, DŘEVOŘEZBY A PORTRÉTY KARLA PAVLÍKOVSKÉHO

Letošní vánoční výstava představí jihomoravského výtvarníka Karla Pavlíkovského, jenž našel zálibu ve výtvarném umění již v dětství. Od záliby v kreslení se postupně přesunul k malování. Zlomem v jeho výtvarné práci bylo setkání s brněnským řezbářem Jiřím Netíkem a s jeho dílem. To ho natolik oslovilo, že se rozhodl v jeho ateliéru téměř rok

pracovat a získávat zkušenosti se zpracováním dřeva a sochařinou. Po odchodu z jeho dílny se začal věnovat sochařství a řezbářství plně. Svě výtvarné ambice chtěl podpořit studiem na výtvarné škole, ale vzhledem k politické situaci a k postojům jeho rodiny, bylo vyloučené přijetí na vybranou uměleckou školu. Naštěstí se mu podařilo navštěvovat alespoň Lidovou školu umění v Praze, kam byl přijat po předložení svých prací rovnou do druhého ročníku. Současně se studiem ještě soukromě studoval dějiny umění a chodil na konzultace k akademickému malíři Radoslavu Čáslavskému.

Při tvorbě soch si nedělá žádné přípravné kresby, ale pracuje způsobem imaginace. Při řezbě postupuje netradičně, a to tak, že začíná od hlavy, kterou udělá na čisto, takže z ořechového špalku trčí nejdříve hlava a potom postupuje směrem od ramen dolů. Pouze v případě portrétu si vytváří model hlavy z plastelíny v životní velikosti. V jeho řezbářském díle dominují sousoší betlémů, jejichž postavy jsou vyřezány do jednoho kusu ořechového kmene. Betlémských příběhů je rozprostřeno po jeho celém obvodu, takže z každého úhlu pohledu můžeme sledovat část tohoto tajuplného příběhu zrození. Vedle betlémů jsou jeho velkým tématem české i zahraniční historické osobnosti. Svě práce měl možnost prezentovat na mnoha samostatných i kolektivních výstavách doma i v zahraničí. Nejdále doputovaly dvě plastiky do Izraele. Betlémy Karla Pavlíkovského byly oceněny i na Mezinárodní soutěžní výstavě tvůrců betlémů v Jindřichově Hradci, kde získal 2 hlavní ceny, a to Stříbrný a Zlatý nožik Tomáše Krázy.

Slavnostní vernisáž výstavy Karla Pavlíkovského se uskuteční v sobotu 27. listopadu 2021 ve 14.00 hodin v kostele sv. Jana Křtitele.

Alexandra Zvonařová

JINDŘICHOHRADECKÉ JINOHRÁTKY OPĚT PO ROČNÍ ODMLCE

Předvánoční festival betlémů Muzea Jindřichohradecka se bude po jednoleté, pandemií způsobené odmlce, opět konat v tradičním čase – o prvním adventním víkendu. Letos tento víkend připadá na 27. – 28. listopadu. Programy v Muzeu Jindřichohradecka se budou odehrávat v budově minoritského kláštera ve Štítného ulici. Výjimečně bude v hlavním dnu festivalu otevřena i městská vyhlídková věž.

Vánoční dílničky pro školy začnou již o den dříve – v pátek 26. listopadu a nabídnou výrobu a výzdobu drobných dřevěných dárků, kterými děti mohou potěšit své blízké pod stromečkem. Na tyto workshopy je nutné se předem přihlásit u muzejní edukační pracovnice Ing. Martiny Machartové na adrese machartova@mjh.cz nebo na telefonu 702 208 639.

Veřejnosti je věnován hlavní den JINoHRÁtek – sobota 27. listopadu, kdy se brány muzea otevrou od 9.00 do 17.00 hodin. V prostrách minoritského kláštera ve Štítného ulici budou k vidění různé betlemářské techniky, a návštěvníci budou moci pozorovat řezbáře vyřezávající dřevěné betlémské figurky při práci. Nakoupit vánoční dekorace a výrobky klientů chráněných dílen bude možné na malém adventním trhu v barokní kapli kláštera. Letos kromě Okénka, výchovného ústavu a Domova Kopretina přijede také keramická dílna Nazaret z Borovan. Pro děti, které přijdou s rodiči, budou opět připraveny tradiční dílničky, jejich nabídku obohátí také oplatkáři, kteří slavili úspěch u dětí během letošní muzejní noci, a ti obsadí

se svou dílnou černou kuchyní minoritského kláštera. Pohrát si děti budou moci v koutku výstavy Tradice jedné hranice ve velkém výstavním sále, kde bude zastoupena také Lud'kova Hračkolna. Pro letošní ročník připravujeme pro děti také novou napínavou hru o hledání ztracené kozy z betlému. Ve 14.00 hodin začne v kostele sv. Jana Křtitele vernisáž výstavy betlémů Karla Pavlíkovského, s křtem dalšího řezbářského katalogu, a v 16.00 hodin na tom samém místě zazní písně z nového vánočního pásma pěveckého sboru Novadomus.

V neděli 28. listopadu, v posledním dnu JINoHRÁtek, bude tradičně veřejnosti zpřístupněna vánoční výstava betlémů v kostele sv. Jana Křtitele zdarma od 9.00 do 12.00 a od 13.00 do 16.00 hodin. Během JINoHRÁtek bude přístupný anamorfní portrét Tomáše Krzyzy – tvůrce Krýzových jesliček – od Patrika Proška, který je umístěn již na stálo v sakristii kostela sv. Jana Křtitele.

Těšíme se na Vaši návštěvu – přijďte k nám nasát vánoční atmosféru, schrupat si křehké vlastnoručně nazdobené oplatky, a můžete nám také pomoci najít ztracenou kozu z betlému.

Pavla Michalová

JINDŘICHOHRADECKÉ SOCHY A PAMÁTNÍKY FONTÁNA NA MASARYKOVĚ NÁMĚSTÍ

Dalším uměleckým dílem, které vzbudilo v Jindřichově Hradci vášnivé debaty, se stala fontána na Masarykově náměstí. Její instalaci předcházel během roku 2006 záchranný archeologický výzkum, po němž přišla ke slovu kompletní rekonstrukce celé plochy náměstí dokončená v zimě roku 2006. Výzkum prováděný Muzeem Jindřichohradecka prokázal husté středověké osídlení, a to hlavně díky objevu dvou dřevem obložených odpadních jímek zaplněných velkým množstvím dobových předmětů a keramických nádob. Odkryt byl i kamenný dvouobloukový most před Střelnicí, který patřil k vrcholně gotickému opevnění města při tzv. Pražské bráně.

Ani samotná podoba rekonstruovaného náměstí se nevyhnula kritice a veřejným debatám, do nichž se zapojili i významní jindřichohradečtí výtvarníci. I přesto proběhla rekonstrukce podle původního projektu. Město na něj získalo evropské dotace ve výši 600 000 eur. Po jejím dokončení získal Jindřichův Hradec titul Historické město roku 2007.

Myšlenka realizace dalšího uměleckého objektu byla převedena do reality následujícího roku 2008. Z veřejné soutěže vzešla dvě druhá místa, z nichž vyhrál projekt Františka Häckela (1937–2011), akademického sochaře a restaurátora žijícího v nedaleké Jindřiši. V něm bylo počítáno s umístěním uměleckého díla v podobě fontány na nově vytvořené plató naproti budově Střelnice. Ač se místní odpůrci projektu odvolávali na existenci takřka totožného objektu v Praze, městské zastupitelstvo po dlouhé debatě sochařovu realizaci odsouhlasilo. Vzhledem k takto vypjaté situaci proběhlo

i několik setkání s autorem, který své připravované dílo nakonec obhájil se slovy: *"...Kdysi jsem řešil podchod u nemocnice Bulovka, jehož součástí byla i fontána. Tam se jedná o motiv růže, průměr díla je poloviční než navrhuji pro jindřichohradecké náměstí. Nejedná se o opakování, jde o diametrálně odlišné řešení. Každou věc navrhuji s ohledem na dané místo..."*. Jindřichohradecká fontána byla vytesána z červené žuly pocházející z lomu nedaleko Liberce. Materiál si autor, který v letech 1958–1964 vystudoval VŠUP v Praze, vybral osobně. Teplá barva ruprechtické žuly měla totiž ostře kontrastovat se studenou barvou té mrákotinské, jež byla použita na výdlažbu přiléhající části náměstí.

Fontána nakonec získala podobu dvou leštěných polokruhů s průrvou uprostřed. Ty společně vytvářejí "talíř" s několika různě hlubokými miskami. Z rýhy uprostřed vytryskává v určitých časových intervalech asi metr vysoký gejzír vody, který po naplnění misek přepadává z "talíře" dolů. Samotný autor o svém konceptu mluvil jako o dvoufázovém proudění vody, přičemž kámen je sám o sobě statický a voda naopak prvkem pohybu. Hotová fontána byla slavnostně uvedena do provozu 4. července roku 2008 ve 12.30 hodin. I přes počáteční rozpačité reakce se nakonec přece jen místem setkávání na horním náměstí stala, tak jak si to její autor přál.

Zprávy

Expozice v jezuitském semináři jsou otevřeny denně mimo pondělí od 8.30 do 12.00 a od 13.00 do 17.00 hodin. **Výstavní prostory v minoritském klášteře** jsou otevřeny denně mimo pondělí od 9.00 do 12.00 a od 13.00 do 16.00 hodin. **Kostel sv. Jana Křtitele** bude přístupný od 28. listopadu denně mimo pondělí od 9.00 do 12.00 a od 13.00 do 16.00 hodin. **a městská vyhlídková věž** bude otevřena pouze 27. listopadu od 9.00 – 12.00 a od 13.00 do 17.00 hodin.

Knihovna Muzea Jindřichohradecka s badatelnou ve Štítného ulici poskytuje služby pro veřejnost v pondělí a ve středu od 12.30 do 15.30 hodin.

DUŠIČKOVÁ KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA KOSTELA SV. JANA KŘTITELE se koná v **pátek 5. listopadu od 18.00 hodin**. Provádí Mgr. Vladislav Burian. Vstupenky je možné koupit pouze v předprodeji na pokladně muzea ve Štítného ul.

V pondělí 8. listopadu od 18.00 hodin se bude konat setkání Spolku přátel starého Jindřichova Hradce. Na programu je přednáška PhDr. Štěpánky Běhalové, Ph.D., s názvem **TÝDENÍK OHLAS OD NEŽÁRKY – PERIODICKÁ PAMĚŤ MĚSTA**. Vstup volný pro širokou veřejnost.

Klub historie letectví Jindřichův Hradec pořádá v konferenčním sálu muzea v **pátek 12. listopadu od 18.00 hodin** přednášku Aleše Ferry (st.) a Filipa Klímy **JAK SE STÁT FERRY PILOTEM ANEB PŘELET Z ITÁLIE A FINSKA DO J. HRADCE**.

Vernisáž vánoční výstavy BETLÉMY, DŘEVOREZBA A PORTRÉTY KARLA PAVLÍKOVSKÉHO se bude konat v **sobotu 27. listopadu ve 14.00 hodin** v kostele sv. Jana Křtitele. Výstava potrvá do 6. ledna 2022.

Festival betlemářství JINDŘICHOHADECKÉ JINOHRÁTKY ANEB DEJTE DĚTI DO JESLÍ se koná o prvním adventním víkendu **od pátku 26. listopadu do neděle 28. listopadu**. Více v listu.

Zveme Vás srdečně na výstavu PERIODICKÁ PAMĚŤ, uspořádané ke 150. výročí založení týdeníku Ohlas od Nežárky, do výstavní síně „V jezuitském semináři“. Výstava potrvá do 6. ledna 2022.

Výstava TRADICE JEDNÉ HRANICE / TRADITIONEN EINER GRENZE s interaktivními prvky pro děti je ve výstavním sále „Ve Svatojánské“, v konferenčním sále muzea je přístupna výstava z cyklu **MĚSTO JINDŘICHŮV HRADEC VE SBÍRKÁCH MUZEA**, kapitola I. **DOLNÍ NÁMĚSTÍ – SVĚDEK DĚJIN**. Do křížové chodby zveme na autorskou výstavu výtvarníka **PATRIKA PROŠKA - HIC ET NUNC**, která byla zhotovena přímo pro tento prostor. Všechny tyto výstavy potrvají do 6. ledna 2022.

NOVUM – měsíční zpravodaj Muzea Jindřichohradecka

Ročník XXX. 11/2021

Odpovědný redaktor: PhDr. Jaroslav Píkal

Registrační značka: MK ČR 11673

Výkonný redaktor: Pavla Míchalová

www.mjh.cz

Adresa: Muzeum Jindřichohradecka,

Balbínovo náměstí 19/I,

Jindřichův Hradec, 377 01

Telefon: 384 363 660 (pokladna),

384 363 661 (pracovny),

E-mail: muzeum@mjh.cz